

<p>Ima li pogubnije pojave u jednom muslimanskom dru?tvu od formalnog pristupa vjeri koji predstavlja glavni kamen spoticanja ka njenom ispravnom poimanju i prakticiranju? Formalizam ozna?ava pridavanje pa?nje izgledu i obliku na u?trb su?tine ili biti odre?enog postupka. Allahov Poslanik, s.a.v.s, znaju?i za ovu bolest koja vreba svakog iskrenog trudbenika ka?e: "Djela se cijena samo prema namjerama." I ka?e: "Allah ne gleda u va?e likove, ve? gleda u srca va?a." Te?ko se onima koji formalno obavljaju namaz udovoljavaju?i njegovom vanjskom izgledu, a zapostavljaju?i skru?enost i razmi?ljanje o re?enicama koje se citiraju u samom namazu. Zna?i, bez obzira na rezultate, na?i postupci se vrednuju shodno motivima koji su nas potakli da ih izvr?avamo. Va?no je naglasiti da islam ba? kao ?to tretira su?tinu, tretira i formu, ali ako se u okrilju odre?enih okolnosti desi da se jednom od njih dvoje mora dati prednost, svakako da ?e se prednost dati su?tini na u?trb forme. Primjer za to nam je onaj koji je prisiljen na izgovaranje rije?i nevjerstva. Dozvoljeno mu je formalno izgovoriti rije?i kufra, ali svojom nutrnim ne smije biti ubije?en u njih, ve? njegovo srce biva smireno sa vjerovanjem kojeg nala?e u?enje islama.</p> <p style="text-align: justify;">U dana?njem vremenu uvi?a se veliki raskol izme?u forme i su?tine. Naime, mno?tvo je onih koji se nimalo ne osvr?u na formu, a s druge strane ima i onih koji previ?e pridaju pa?nje formi na ?tetu biti i su?tine. Mali je broj onih koji su napravili ravnote?u izme?u njih, onako kako islam zahtijeva.</p> <p style="text-align: justify;">Prva skupina pred naletima unutra?njih i vanjskih utjecaja nastoji svoj vanjski izgled, iako su njegove osnovne crte precizirane praksom Poslanika, s.a.v.s, prilagoditi strujanjima vremena. Tako ?emo vidjeti da npr. no?enje hid?aba ili brade u sekularnom okru?enju mnogima zadaje nelagodnost, i kod istih uzrokuje nastanak kompleksa ni?e vrijednosti. Za kratko vrijeme taj kompleks, ili ta?nije ?ejtanska vesvesa, biva povodom da se od izvornog hid?aba jedva prepozna samo mahrama, a od brade blijedi obrisi mu?kosti. Hid?ab i brada su ovdje samo spomenuti kao primjeri, a forma islama je daleko opse?nija. Jo? ve?i problem nastupa kada se neislamskoj formi po?nu iznalaziti opravdanja, a negiraju se i krivo tuma?e utemeljene predaje koje je pobli?e odre?uju. Na ovaj zadatak su se svojski dale osobe 'na?e ko?e i na?eg jezika' indoktrinirane po orijentalnim instituta i bogoslovijama poku?avaju?i idejno dotu?i svaki manifest islamske forme temeljen na principima Kur'ana i Sunneta i staviti ih u okvire bukvalnosti i marginalizma. Formalistima su nazvali sve one koji doljedno slijede Kur'an i Sunnet. Oni ?esto s podozrenjem gledaju na mnoge predaje iz Sunneta smatraju?i ih neprimjerenim za vrijeme i prostor u kojima ?ivimo. Neki od njih su zapali u apsurd govore?i da je dovoljno, u normalnim okolnostima, da se u du?ini trajanja namaza umjesto pokreta i forme koja je propisana, sjedi i srcem ?misli na Boga?. Na ovo nije potreban poseban komentar, jer ovakve ideje direktno ru?e temelje na kojima je islam sazdan. Znamenja islama su obredi koji se izvr?avaju dijelovima tijela, a Uzvi?eni Allah ka?e: "A ko respektira znamenja islama, pa to je, uistinu, pokazatelj bogoboja?nosti srca." Musliman koji je imalo svjestan svoje vjere zna da u Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., ima najljep?i uzor koji va?i sve do Sudnjeg dana,

radilo se o primarnim ili sekundarnim pitanjima ?ivota, formi ili su?tini: ?Vi, uistinu, u Allahovom Poslaniku imate najljep?i uzor...? Izbjegavanje i zapostavljanje islamske forme ima svoje du?e korijene u historiji islama, jer su murd?ije definirale iman kao spoznaju srca bez ikakvog utjecaja djela na samo

vjerovanje.

Vjerovanje srcem, iako je osnova i prvi oslonac, ne isklju?uje manifestiranje vjerovanja na dijelovima tijela. ?erijatski tekstovi, kao ?to je jasno, ne ukazuju isklju?ivo na potvrdu srcem, ve? ukazuju i da iman ima svoje pokazatelje koji se o?ituju putem forme. Oni koji se ustru?avaju uvesti formu u su?tinu imana dobili su rezultat popustljivosti u propisima i osudi, ?ak i velikih grje?nika oko ?ijeg grije?enja nema nimalo sumnje. Uvi?a se da neki za odre?ena djela ne bi ni rekli da vode u nevjerstvo, pa makar ta djela u sebi sadr?avala sasvim jasno i javno protivljenje Allahu i Poslaniku, s.a.v.s,. Oni se ustru?avaju re?i da su doti?na djela nevjerstvo sve dok se ne uvjere da li srce po?initelja potvr?uje iman. Ako ?ovjek, prema njima, potvr?uje znamenja islama, bez obzira na veli?inu po?injenog djela, ne?e biti nevjernik osim ako potvrda iza?e iz njegovog srca. Ovo je prirodni rezultat koji je proistekao iz murd?ijske ideologije nakon ?to su zanemarili vezanost djela (islamske forme) za vjerovanje srca.

Druga skupina najve?i dio svoga truda posve?uje zadovoljenju forme ne osvr?u?i se na su?tinu ili bit doti?nog postupka. Ovo je prije svega osobina licemjera koji pretvaraju?i se udovoljavaju formi pred o?ima muslimana, a u srcima kriju mr?nju prema islami nastoje?i napraviti unutra?nju destrukciju muslimanskih redova. Druga podvrsta ove skupine su muslimani koji ?esto nisu na stepenu vjerske prosvije?nosti i koji se slijepo povode za formom koju obna?aju njihovi uglednici bez osvrta na dokaze. Oni ne razlikuju adete od ibadeta, tj. obi?aje od istinskog robovanja Allahu, d?.?. Njihovi namazi su samo forma koju zadovoljavaju bez ikakvog duhovnog u?e?a i nadgradnje. Islam je vjera dokaza i ni od jedne osobe se ne tra?i da formalno nekoga slijedi bez argumeta. Uzvi?eni ka?e: ?Reci: ?Ovo je moj put, ja pozivam Allahu uz znanje a i oni koji me slijede.? Poznat je slu?aj osoba koje su se zaklele da ?e stalno postiti, klanjati i da se ne?e ?eniti pridav?i veliku pa?nju formi na u?trb su?tine i jasnih ciljeva ovih islamskih znamenja. Sredstva postizanja Allahovog zadovoljstva nisu sama po sebi cilj, ve? je sredstva neophodno upra?njavati u granicama koje je ?erijat postavio da bi se postigao sami cilj. Da je forma od primarnog zna?aja u odnosu na bit i su?tinu ne bi Allahov Poslanik, s.a.v.s, jednom ashabu rekao da ga Allah voli i pored toga ?to je imao malo dobrovoljnog namaza i posta. Poznato je da Allah ne prima djela osim sa dva uslova: iskreno?u i saglasno?u sa postavkama islama. Formalizam je direktno suprotan iskrenosti.

Tako?er, Allah, d?.?, ne prima zikr osobe koja Ga spominje formalno svojim jezikom, a srce joj je okupirano ovodunjalukim mislima.

Ravnote?a forme i su?tine

Da bi ?ovjekovo ispovijedanje vjere bilo ispravno, mora biti sazdano na iskrenosti prema Allahu s.v.t., a ne na dvoleti?nju, la?i i dodvoravanju. Zato je istinoljubivost u Kur?anu stavljena u suprotan polo?aj dvoleti?nja?tvu (nifak): ?Da Allah nagradi

iskrene za njihovu iskrenost, a da, ako ho?e, stavi na muke licemjere ili da im oprost. (El-Ahzab, 24)

Neophodno je da sa vanjskim formalnim ispoljavanjem islama postoji i unutra?nje vjerovanje i iman. Neophodno je imati ispravno uvjerenje u Allaha, Sudnji dan, meleke, Knjige i vjerovjesnike.

Vanjski vid upute mora biti u suglasju sa nutrinskom uputom.

Ovdje se, upravo, pokazuje jedna od skrivenih ?ejtanovih zamki koji muslimana nagovara da ostavi neka dobra vanjska djela s dokazom da njegova nutrina nije takva, govore?i mu: Ne ?ini to i to kako ljudi tobom ne bi bili obmanuti!

Zapravo, dobro djelo koje obavlja svojim dijelovima tijela je uzrok ispravnosti i iskrenosti tvoga srca sve dok ga ne ?ini iz pretvaranja, presti?a ili prevare vjernika.

Iskrenost Allahovog Poslanika s.a.v.s. je prelazila sa srca na jezik, a zatim na ostale dijelove tijela, a posebno se isticala na njegovom plemenitom licu. Ko god bi pogledao u njegovu svijetlu i nepatvorenu pojavu, pro?itao bi na njoj iskrenost i spoznao da njegovo lice nije lice la?ova. Mi smo u potrebi za ljudima koji daju prednost iskrenosti u svojim rije?ima i djelima, tako da istinoljubivost postane unutra?nji osje?aj koji kru?i tjelesnim ?ilama i zra?i sa njihovih lica. Kada ih ljudi ugledaju trebaju re?i: Ovo nisu lica la?ova!

Samo na?a iskrenost u no?enju tereta islamskog poziva (da?va) mo?e privu?i ljude da prihvate dini-islam. Ne prili?i nam da budemo kao pozori?ni glumci koji se pred ljudima pojavljuju u nestvarnoj formi. Ovakvi se veoma brzo otkriju i ljudi se od njih udalje.

Prenosi se za jednog od Ispravnih prethodnika da je prilikom svog vaza znao rasplakati ljude, tako da se za?uju i zavladaju raznoliki jecaji. Nekada bi na predavanju govorio neko ko je imao vi?e znanja i bi ljep?eg jezi?kog izraza, ali se srca ne bi pokrenula i o?i ne bi zasuzile! Njegov sin ga je upitao o tome, pa on odgovori: O sinko, nije ista iznajmljena i uistinu smr?u pogo?ena narika?a!

Stoga, najbolje sredstvo za uspjeh je iskrenost u pronoenju islamskog poziva i svesrdno zalaganje na tom putu. Iskrenost u rije?ima i djelima mora biti pravac i osnovna karakteristika svakog muslimana. Nisu va?ne slatke i prefinjene rije?i, iako su potrebne, koliko je va?nije da posjedujemo iskrenost. Davno je re?eno: Kada rije? iza?e iz srca - pre?e u srce, a kada iza?e s jezika, dopre samo do u?iju!

(minber.ba)